

чи залишиться

Україна

кінодержавою?

МОЛОДЕ КІНО: ПОШУКИ.

*Бесіда з головою журі
ХХУ МКФ "Молодість"
кінорежисером Юрієм Ілленком.*

- Юрію Герасимовичу, як Ви оцінюєте художній рівень фестивалю?

- Це найбільша проблема фестивалів молодого кіно. Але як голова журі я вважаю, що рівень "Молодості" надзвичайно високий. Професійна кінематографічна якість вражаюча. Це свідчить про авторитет фестивалю у світі.

- А наскільки авторитетно виглядає Україна? Адже на фестивалі представлена порівняно невелика кількість українських фільмів, переважно студентських робіт?

- Не треба пояснювати сучасний стан українського кіно - він просто катастрофічний.

- Чи може Україна почувати себе господарем на цьому фестивалі в умовах сьогодення?

- Я не думаю, що обов'язково треба почувати себе господарем. Це український фестиваль - але він інтернаціональний. Ми не повинні диктувати "правила гри" в будь-якій сфері: тематичній, формальній тощо. Якраз відкритість, різноманітність, своєрідність представлених робіт є головними ознаками "Молодості". Наші фільми повинні займати в змаганні гідне місце. Принаймні, студентські роботи, які беруть участь у фестивалі, не лише витримують конкурс, а й справляють надзвичайно гарне враження. Хай перемаже найсильніший. Журі опинилося у складних умовах вибору, а вибирати є з чого. Мені дуже приємно, що наші фільми серед найсильніших. Українська школа протягом багатьох років демонструє фундаментальну кінематографічну підготовку і завжди відзначається на міжнародних фестивалях.

- Молоде кіно - це завжди пошук нових тем, нової форми і бачення. Ви переглянули велику кількість робіт молодих митців. Чи є справжні відкриття?

- Так, пошуки нового в галузі кіне-

матографічної мови і тематики - ризик, притаманна молодим режисерам. Але справжнє мовне оновлення - це рідкісний процес, рідкісний стан кінематографа, що не триває постійно. Оновлення - це своєрідні етапи, що позначають розвиток кіно. Хоча експериментування є перманентним. На цьому фестивалі пошуки надзвичайно виразні. Але є фільми, що по-своєму підтримують традиції, і це теж молоде кіно. Приміряючи вже існуючу кінематографічну тематику, форму, молоді намагаються "одягти" її по-новому.

- На цьогорічному фестивалі вирують думки про деяку тенденцію молодого кіно до фальсифікації дійсності, відходу від дійсності.

- Тематично і концептуально мистецтво завжди відбиває стан митця, світосприйняття сучасної людини, стан суспільства. Портрет, може, і сумний сьогодні, але він реальний. Я думаю, що є подекуди штучність, але в мистецтві хтось виходить на рівень дійсності, а хтось ні.

- Якщо порівняти європейські фільми і фільми країн СНД, складається враження, що це два світи - як у тематиці, так і у формі художнього осмислення. Наскільки українське кіно є європейським?

- Україна завжди вважалася європейською кінодержавою. Про це свідчать наші позиції у світовому кіно. Ми часто відкривали світові нову кіномову, задавали тон. Пригадайте Довженка, Параджанова... Не треба посипати голову попелом, робити трагедію. За умов, що українська кіносистема майже повністю знищена, ми демонструємо високий рівень кіношколи, талант і художній потенціал.

- "Молодість" - надзвичайно престижний кінофестиваль для України. Але найважливіше для нас не стати своєрідним кінематографічним смітником. Як

виглядає наш фестиваль серед інших?

- Це не кінематографічний смітник, це авангард молодого кіно. Я був на багатьох МКФ, особливо в останні роки. Я багато і детально дивився програми різних фестивалів як перманентний член журі. Якщо хтось вважає, що Канни - це збірка шедеврів, він помиляється. Якщо на фестивалі трапляється два-три фільми, що є відкриттями у світі кіно, - це велике свято. Та якщо взяти програму загалом, то на будь-якому фестивалі вона досить складна, сповнена суперечностей. Іноді не витримують критики з різних боків. Це нормальне явище на фестивалі. Ми чомусь звикли думати про себе якнайгірше. Я стомився від цієї позиції і категорично її заперечую. Стверджувати, що українського кіно не було, немає і не буде, можуть тільки його вбивці.

- Як ви оцінюєте організаційний рівень "Молодості"?

- Як хороший міжнародний рівень. Це стосується і колекції фільмів, і забезпечення контакту з глядачем, і складеної програми, і спілкування між митцями. Інформативний рівень дуже високий. Преса працює відповідно. Всі ознаки гарного міжнародного кінофестивалю. І треба розвивати їх, допомагати. Уявіть собі, в яких неймовірно складних умовах усе це відбувається. Обіцяні Міністерством культури гроші досі не дійшли до нас. Це ніж у спину фестивалю. Треба зробити все, щоб підтримати "Молодість", визнати його важливість і свідомо допомогти, адже це фестиваль, який має вже 25 років, який увійшов у двадцятку кращих фестивалів такого рангу в світі. Талановитий фестиваль. "Молодість" - одна з ознак виживання нашого кіно, ознака життя і забезпечення майбутнього української культури.

Бесіду вела **Інетта Гриньок.**
27 жовтня 1995.